

KHN POSITION PAPER: TOERISTENBELASTING

Toeristenbelasting: wat is er aan de hand?

Gemeenten leggen steeds vaker een belasting op aan toeristen die komen overnachten. De opbrengst van gemeenten uit toeristenbelasting verdubbelde volgens het CBS¹ van 131 miljoen in 2009 naar 294 miljoen in 2019. Inmiddels betalen toeristen gemiddeld ook één euro per nacht meer aan gemeentelijke belastingen. Het gemiddelde tarief per overnachting steeg volgens COELO² van 1,54 euro naar 2,70 euro. Inmiddels heffen 83 procent van de gemeenten toeristenbelasting. In 2009 was dit percentage nog 72 procent. Lag het gemiddelde tarief per overnachting in 2009 op 1,54 euro. In 2019 ligt dit op 2,70 euro.

Onze zorgen

Dat er in sommige gemeenten een toeristenbelasting nodig is begrijpt KHN. Er moet geïnvesteerd worden om de gemeenten aantrekkelijk te houden. In sommige gemeenten is het dan ook logisch om hiervoor een bijdrage aan de toerist te vragen. Op deze manier houden wij de gemeente gastvrij voor toeristen en leefbaar en aantrekkelijk voor de inwoners.

KHN merkt dat het voor hoteliers steeds lastiger wordt om aan toeristen uit te leggen waarom toeristenbelasting wordt geïnd of wordt verhoogd. In veel gemeenten wordt de belasting namelijk niet alleen gebruikt om te investeren in toeristische voorzieningen maar ook om de algemene begroting te vullen. Bovendien wordt de toeristische sector niet altijd betrokken bij de vaststelling van de hoogte van het tarief en heeft deze ook geen invloed op de bestedingen van de opbrengsten. Hierdoor lijkt de toeristenbelasting vaak niet gebruikt te worden voor het doel wat zij beoogt, namelijk het aantrekkelijk houden van de gemeente voor inwoners en toerist. Het misbruik van de toeristenbelasting als ogenschijnlijk gemakkelijke vulling van de gemeentebegroting verslechtert volgens KHN de toeristische positie van een gemeente en verarmt de beoogde gastvrijheid. KHN pleit ervoor met een gezamenlijke agenda juist te investeren in gastvrijheid. Alleen op die manier houden wij de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en toeristen.

Wat moet er volgens KHN gebeuren?

De groeiende afdracht van toeristenbelasting en de ondoorzichtigheid van het tarief vraagt om een grondige herziening van de belasting. Om de toeristenbelasting toekomstvast te maken pleit KHN er voor om deze om te vormen tot een belasting waarvan de opbrengst aantoonbaar ten goede komt aan de toeristische sector. Ondernemingen moeten inspraak en zeggenschap krijgen als het gaat om toeristenbelasting. Mocht een gemeente toeristenbelasting heffen, dan moet deze naar mening van Koninklijke Horeca Nederland worden benut om een impuls te geven aan het toeristisch-recreatieve product in de gemeente en de regio en niet om gaten in gemeentebegrotingen te dichten. Het oormerken van de opbrengsten voor investeringen in het toeristische klimaat helpt om deze belastingmaatregel uit te leggen aan toeristen en bevordert daarmee de gastvrije boodschap van de gemeente. Het is belangrijk dat de toerist de toegevoegde waarde van de betaalde toeristenbelasting merkt en voelt.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/05/gemeenten-heffen-in-2019-meer-dan-10-miljard-euro>

² <https://www.coelo.nl/images/rapporten/Coelo Atlas van de lokale lasten 2019.pdf>

De volgende maatregelen zijn volgens Koninklijke Horeca Nederland noodzakelijk:

1. Maak van toeristenbelasting een belasting die daadwerkelijk gebruikt wordt voor de gastvrijheid van de stad. Pas deze enkel toe in toeristische gemeenten en zorg dat de opbrengsten hiervan geormerkt worden voor investeringen in het toeristische klimaat. Misbruik de toeristenbelasting niet om tekorten op de algemene begroting te dichten.
2. Telkens verhogen van deze belasting mag niet vanzelfsprekend zijn. Het kan juist ook aantrekkelijk zijn om het toerisme te stimuleren en deze belasting dus te verlagen dan wel af te schaffen. Bijvoorbeeld als plannen om het toerisme te stimuleren haar doel hebben bereikt.
3. Zorg voor een gelijk speelveld bij deze vorm van belasting. Verzeker dat bijvoorbeeld ook Airbnb gasten meebetalen aan deze vorm van belastingafdracht.
4. Laat de toeristische sector meedenken over de hoogte van het tarief en de investeringen die gedaan worden met de opbrengst. Laat toeristische ondernemers, die belast worden door het innen van toeristenbelasting, meebepalen wat er met de opbrengst wordt gedaan voor de toerist (bijvoorbeeld via een eigen platform of fonds). Laat achteraf zien wat er met de gelden is gebeurd en maak dit inzichtelijk voor de sector en de toerist in het bijzonder.
5. Geef duidelijkheid over de hoogte van de belasting over een periode van bijvoorbeeld 4 jaar. Onverwachte jaarlijkse prijsverhogingen zijn onwenselijk en niet uit te leggen aan de toeristische gast.
6. Probeer in een gemeenschappelijke regio met vergelijkbare gemeenten te streven naar 1 tarief. Grote verschillen in de hoogte van toeristenbelasting tussen (naburige) gemeenten zijn veelal moeilijk te verklaren en beïnvloeden de concurrentiepositie.